

A silhouette of a diver in full gear, including a tank and fins, swimming horizontally in clear blue water. The diver is positioned in the upper left quadrant of the frame. The background shows a rocky underwater structure on the right and bottom left.

Soloduiden binnen NELOS?

Verhandeling in het kader van het examen
3* Instructeur NELOS

Patrick VAN HOESERLANDE

Plan

Inhoud

Wat is het buddysysteem?

Wanneer faalt
het buddysysteem?

Solo met een buddy

Soloduiken binnen NELOS?!

Is ... g

Mijn voorste

Wat is soloduiken?

De praktijk
van het soloduiken

Inhoud

- Wat is het buddysysteem?
- Wanneer faalt het buddysysteem?
- Wat is soloduiken?
- De praktijk van het soloduiken
- Solo met een buddy
- Soloduiken binnen NELOS?!
- Mijn voorstel

Wat is het buddysysteem?

‘De helft van de lol is mekaar het moois onder water aan te wijzen.’

Definitie

“Een duikploeg bestaat minstens uit 2 leden. Een van beiden is ploegleider. In een ploeg van 2 duikers is elke duiker verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn mededruiker en neemt zijn verantwoordelijkheid op in geval van nood.”

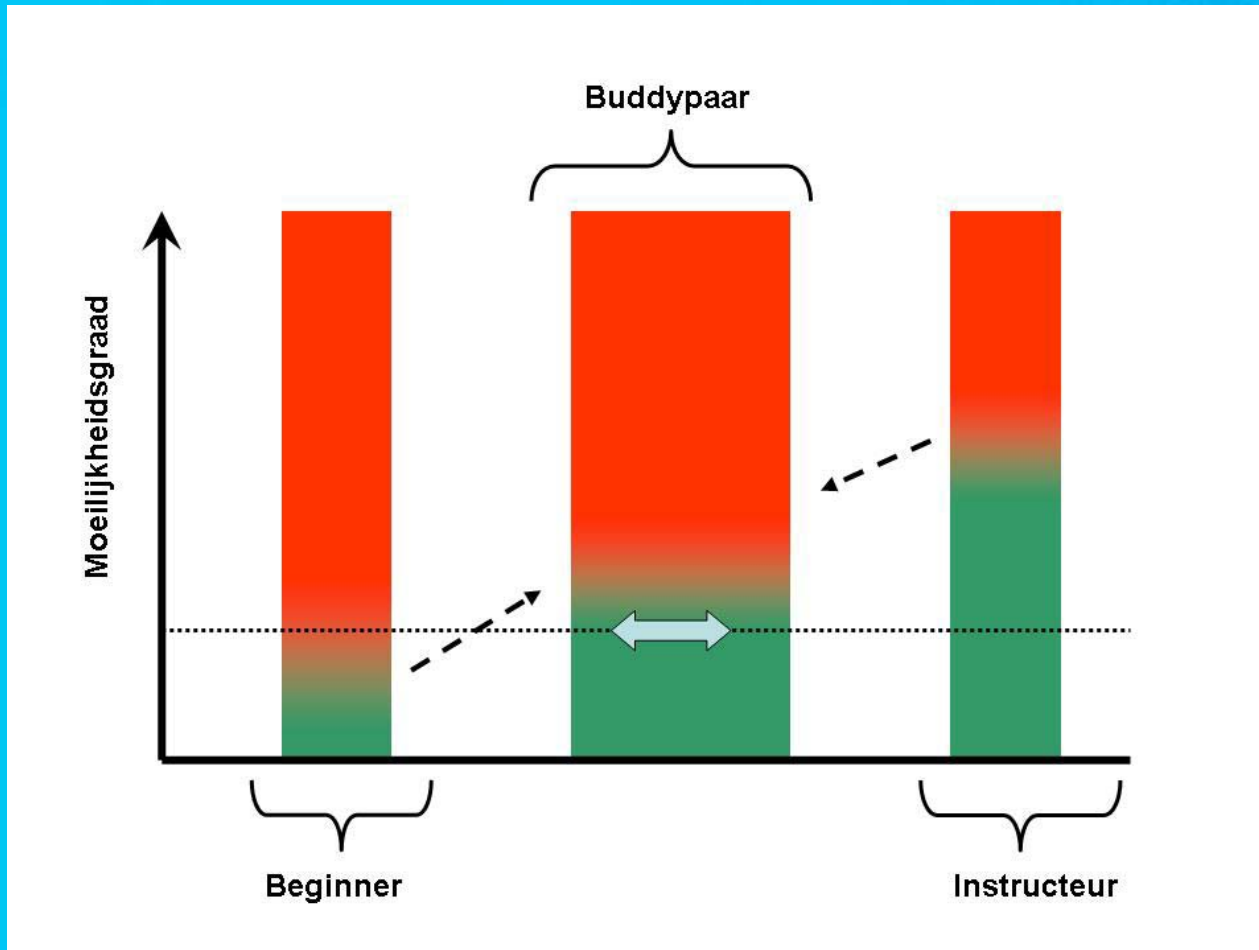
Waarom een buddy?

- Historisch
- Veiligheid
- Redundant materieel
- Sociale aspect
- Anti-stress

Risico

- Subjectief
- Altijd aanwezig
- Risico:
 - Blootstelling
 - Waarschijnlijkheid
 - Ernst
- Verschillende lagen

Risicobeheersing door buddy

Partieel besluit

- Buddysysteem:
 - Historisch gegroeid
 - In sommige gevallen zeer goed
 - Beter te beschrijven in cursus

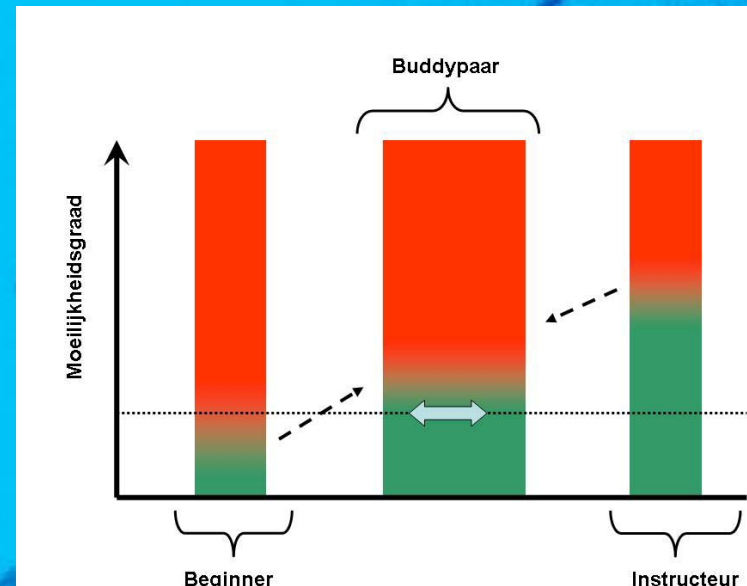
Wanneer faalt het buddysysteem?

Blijven hameren op het
buddysysteem vind ik.

De slechte buddies

- Verkeerde inschatting van de comfortzone
 - Ongekende reactie
 - Ongekende buddy
 - Afhankelijke buddy
- Geforceerd om buiten de comfortzone te duiken
 - In de nesten werken
 - Verwaarlozing
 - Frustraties
- Kuddeduiken

Redenen van het mislukken

- Kuddedier
- Het valse veiligheidsgevoel
- Geen leider
- Indruk maken
- Helpende hand?
- Panikeren
- Moeilijke communicatie
- De paradox

Partieel besluit

- Het buddysysteem
 - heeft bijgedragen tot de veiligheid
 - moet behouden blijven!
- Het systeem faalt soms
- Het is dus niet steeds veiliger om met om het even welke buddy te gaan duiken
- Tenzij buddies op elkaar letten en de wil en vaardigheden hebben om elkaar te helpen, duikt minstens één van de twee solo

Wat is soloduiken?

Ik voel me alleen veiliger dan bij een onbekende en/of nerveuze buddy; gezien de rechtsvervolgingen van de laatste jaren heb ik liever dat er niemand voor mij moet opdraaien en ik niet voor een ander.

Definitie

Soloduiken is het op een doordachte manier binnen de individuele comfortzone alleen, dus zonder buddy, duiken.

Waarom soloduiken?

- Geen buddy vinden
- 'Just me and the ocean'
- De kick
- Geen instructeursmode
- De onderwaterfotografie
- De uitdaging
- De onafhankelijkheid
- Het summum
- Het extreme gevaar

Voordelen

- Geconcentreerder duiken
- De veiligheid hangt alleen van ons af
- Grotere vrijheid
- Geen verplichting
- Waar en wanneer we er zin in hebben
- Altijd de mogelijkheid om alleen te vertrekken

Nadelen

- Niemand om je ervaringen mee te delen
- Niemand die ons helpt
- Probleem aanvaarding
- De collectieve banvloek
- Medische en fysieke problemen
- Paniek is dodelijk

Soloduiken is gevaarlijk, dat bewijzen de statistieken!?

- Melding van incidenten?
- Incidentloze duik bewijs van goed systeem?
- Incidenten met soloduikers bewijs van wat?

Het impliciete soloduiken

- Beginnende duiker
- Onderwaterfotograaf
- Duiken met 3
- Jeugdduiken
- Duiken met mindervaliden
- Snel iets oppikken

Partieel besluit

- Soloduiken is geen wereldvreemde tak van de duiksport
- Er zijn redenen om solo te duiken
- We doen het soms impliciet

De praktijk van het soloduiken

Vind het jammer dat ik als soloduiker vaak als "gestoord" bekeken worden als ik me aan de waterkant sta klaar te maken, meestal vooroordelen die vooral voortvloeien uit onwetendheid.

Beheersing van de risico's bij het soloduiken

- Individu
- Ervaring
- Materieel
- Procedure
- Risico-evaluatie (wanneer wel/niet)
- Verzekering
- Cursus en brevet

Partieel besluit

- Actueel soloduiken zonder voorbereiding
- Soloduiken kan op een veilige manier mits voorwaarden
- Soloduiken kan van ons betere duikers maken

Solo met een buddy

Betere soloduiker, betere buddy.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is wanneer we geen buddy nodig hebben om onszelf uit de problemen te houden en te halen.

Solo helpt buddy

- Buddysysteem als enige mogelijkheid voor beginnende duikers
- Veiligheid door competentie
- Goed buddyteam bestaat uit twee duikers die in staat zijn solo te duiken
- Verhoogde veiligheid van instructeurs door zelfredzaamheid
- Buddy als veiligheidsduiker
- Extra optie

Een betere buddy

- Als duiker assertief
- Bewuste keuze omdat solo ook kan!
- Met elkaar communiceren
- Samen de duik plannen en de briefing als sluitstuk
- Controle uitrusting
- Bespreken van scenario's en oefenen
- Verliesprocedure
- Tijd nemen om te stoppen

Partieel besluit

- Soloduiken betekent niet het verval van het buddysysteem
- Beide systemen versterken elkaar

Soloduiken binnen NELOS?!

Ik ben ervan overtuigd dat ervaren
duikers met de juiste opleiding achter
de rug, solo kunnen duiken.

Is het mogelijk?

- Verzekering?
 - ARENA
 - Andere

Huidige stand van soloduiken binnen NELOS

- Redding
- 'Shallow Water Drills'
- Duiken met kinderen onder begeleiding van de naaste familieleden
- Het impliciete, aanvaarde soloduiken
- Het expliciete, gedoogde soloduiken

Mogelijke houdingen

- Het buddysysteem en alleen het buddysysteem
- Het buddysysteem met impliciete zelfredzaamheid
- Het buddysysteem met expliciete zelfredzaamheid
- Soloduiken onder voorwaarden toelaten

Partieel besluit

- Duidelijke positie nodig
- Alleen buddysysteem niet houdbaar
- Voortrekkersrol
- Zorgen dat diegene die willen en die er bewust voor kiezen dit op een verantwoorde manier kunnen doen

Mijn voorstel

- Soloduiken **toelaten**
- Minstens **4*D**
- Opleiding als een **technische** duikspecialisatie
- Officieel **brevet** van soloduiker.

Acties

- Opstellen cursusboek
- Redactie 'Code Of Conduct for Solo Divers'
- Aanpassing Veiligheidsreglement
- Aanpassing NELOS cursus
 - alle facetten van het buddiesysteem
 - zelfredzaamheid
 - soloduiken als alternatieve oplossing

Algemeen besluit

Soloduiken kan en moet op een verantwoorde manier ingevoerd worden.

Vragen?

Ik vind het heel positief dat dit onderwerp nu ook eens bij NELOS ter sprake komt. Soloduiken wordt immers niet alleen beoefend door roekeloze waaghalzen.

Back-up slides

- Voorwaarden
- Theoretisch deel
- Praktisch deel
- Het soloduiken (materieel)
- Het soloduiken (procedure)
- Opiniepeiling

Voorwaarden

- Individu
 - Maturiteit: minimum leeftijd van **21 jaar**
 - **Medisch** in orde
 - Goede **conditie** (4*D)
 - als belangrijk aan te stippen:
 - Overlevingsinstinct
 - Zelfvertrouwen en correcte inschatting van vermogen en kunnen
 - Ken je grenzen, duik je plan
 - Zorg voor een uitstekende conditie
- Ervaring

Het minimum brevet: **4*D** sportduikbrevet ("zelfstandig" , 60 duikuren en 120 duiken)

Theoretisch deel

- **8 uren** in een klas met de volgende onderwerpen:
 - Code of Conduct
 - Het bespreken van het belang van:
 - Overlevingsinstinct
 - Zelfvertrouwen en correcte inschatting van vermogen en kunnen
 - Uitmuntende conditie
 - Nut van zelfstudie
 - Zelfredzaamheid
 - Soloduiken:
 - Voor en tegen; voor- en nadelen
 - wanneer wel en wanneer niet
 - Soloduikmentaliteit
 - Risico analyse en veiligheidsverhogende procedures
 - Materieel:
 - Het belang van redundantie
 - Equipment configuratie
 - Planning en uitvoering van een soloduijk:
 - Keuze duik
 - Selectie van de duikplaats
 - Opstellen 'flightplan'
 - Contingency planning
 - Configuratie van de uitrusting
 - Gas management (de 'rules of thirds')
 - Bevrijden van verstrikking
 - Navigatie
 - Ken je grenzen, duik je plan
 - Vaardigheden en reacties op soloduiken incidenten:
 - Free flow
 - Defecte jacket
 - Problemen met masker
 - Stroomingen
 - Verstrikkingen
 - Niet-geplande decompressietrappen.
 - Gebruik van oppervlaktesignalen
 - Gebruik van een release form
- Theoretisch examen

Praktisch deel

- Zwembad (2):
 - Materieelconfiguraties
 - Oefeningen en demonstraties zelfredzaamheid bij incidenten
 - Uit- en aankleden flessen en jacket
 - Manipulatie reel en OSB
- Open water (min 2):
 - Het maken van een planning en de uitvoering van een soloduk onder begeleiding
 - Het bepalen van een duikprofiel
 - Het bepalen en toepassen van aangepaste veiligheidsmaatregelen in functie van de duik
 - Het configureren van het materieel (stroomlijning, redundantie lucht, ...)
 - Het bepalen van een aantal toepasselijke noodprocedures (what – ifs)
 - Het toepassen van de juiste gasmanagementprocedure
 - Het gebruiken van verschillende luchtvoorraden
 - Het aantonen van de zelfredzaamheid bij gesimuleerde voorvallen
 - Het plannen en uitvoeren van een gedwongen terugkeer naar de kant
 - Het gebruiken van signalisatiemiddelen.

Het soloduiken (materieel)

- Basismaterieel van een duikleider
- Extra materieel:
 - **Redundante luchtvoorraad**
 - **2 systemen om de decompressieverplichtingen te bepalen**
 - **2 messen of snijsystemen**
 - Auditieve of visuele **oppervlaktesignaal**
- Facultatief:
 - Extra oppervlaktesignalen
 - Reel
 - Extra kompas, duikbril, etc.
 - 'Emergency Position Indicating Radio Beacons' (EPIRB)

Het soloduiden (procedure)

- Doel: het risico tot op een aanvaardbaar peil herleiden
- **Gedetailleerd duikplan** en het aan iemand bezorgen (noodplan)
- Het duiken op **plaatsen waar** het te water gaan en belangrijker nog **het water verlaten op een eenvoudige en veilige manier kan gebeuren**
- Een duikprofiel aanhouden zodat we steeds **binnen zwemafstand van een plaats voor het uit het water gaan** zijn.
- Facultatief:
 - Het opbouwen van de moeilijkheidsgraad van de duik
 - Duikdiepte bepreken tot 30 meter
 - Het duiken:
 - binnen de veiligheidscurve
 - bij helder zicht
 - bij goed weer
 - of op goed gekende duikstekken

Opiniepeiling

- Doel:
 - data over soloduiken in België
 - Soloduikers in NELOS?
 - gelegenheid bijkomende
- Resultaten representatief?
 - Eenduidige vragen?
 - Geen garantie van een stochastische steekproefname, noch van een correcte stratificatie
 - Via e-mail verspreid en EXCEL
 - Alle onafhankelijke variabelen
 - Andere federatie

Resultaten

	Brevet							
Data	1*D	2*D	3*D	4*D	1*I	2*I	3*I	Totaal
Soort brevet	15	45	90	51	55	40	13	309
%	1%	8%	23%	17%	23%	20%	8%	100%

		Brevet							
Solo?	Denk aan solo?	1*D	2*D	3*D	4*D	1*I	2*I	3*I	Totaal
FALSE	FALSE	67%	76%	46%	18%	29%	38%	31%	42%
	TRUE	20%	13%	11%	24%	15%	13%	0%	14%
TRUE		13%	11%	43%	59%	56%	50%	69%	44%